

Ügyszám: NAIH-539-2/2014/V.

Dr. Pálffy Ilona részére
elnök

Nemzeti Választási Iroda

Budapest
Alkotmány utca 3.
1054

Tisztelt Elnök Asszony!

Beadvánnyal fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), amelyben azzal kapcsolatban kért állásfoglalást, hogy a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 153. §-a szerinti adatszolgáltatást lehet-e nem és életkor szerinti bontásban teljesíteni.

Beadványával kapcsolatban a Hatóság az alábbiakról tájékoztatja Önt:

A Ve. 153. §-a lehetővé teszi, hogy a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét – amennyiben az adatszolgáltatást az érintett nem tiltotta meg – az illetékes választási szervek kiadják a jelöltek vagy a jelölő szervezetek részére. Előbbi esetben az adatszolgáltatást a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottság mellett működő választási iroda, utóbbinál pedig a Nemzeti Választási Iroda (a továbbiakban: NVI) öt napon belül, de legkorábban a nyilvántartásba vételt követően teljesíti. Az adatok kiadásának feltétele, hogy a jelölt vagy a jelölő szervezet befizesse a Ve. 154. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott összegű adatszolgáltatási díjat az NVI számlájára.

A korábban hatályos választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 45. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv a névjegyzékben szereplő választópolgárok családi és utónevét, valamint lakcímét a jelölteknek, jelölő szervezeteknek kérésükre, díjfizetés ellenében, azonos feltételek mellett a szavazás napja előtti 20. napot követően átadja. A szolgáltatás nem, életkor vagy lakcím szerinti csoportosításban is igényelhető volt. A Ve. 45. §-át azonban az Alkotmánybíróság a 175/2011. (XII. 29.) AB határozatában az adatszolgáltatás állampolgárok általi leltárja lehetőségének hiánya okán alkotmányellenesnek találta és – 2011. december 30-i hatállyal – megsemmisítette.

A fentieket figyelembe véve megállapítható, hogy a korábbi szabályozással ellentétben a hatályos Ve.-vel nem teszi kifizetetlen lehetővé a jelölteknek és a jelölő szervezeteknek, hogy a választópolgárok személyes adatait az általuk választott – nem, életkor vagy lakcím szerinti – bontásban kérhessék az adatszolgáltatásra illetékes választási szervtől.

Mindazonáltal azt is figyelembe kell venni ebben a vonatkozásban, hogy Alkotmánybíróság a fentebb említett határozatában elismerte: a választott testületek legitimációja szempontjából fontos tényező a választási részvétel. A jelölő szervezetek és a jelöltek által kifejtett kampány pedig a legitimáció erősítésének irányába hat azáltal, hogy a választópolgárokat a választáson való aktív részvételre ösztönzi. A taláros testület ugyanakkor azt is kimondta, hogy a választási kampány során tekintettel kell lenni az érintettek magánszféráját és információs önrendelkezési jogát.

A Hatóság a választási eljárással kapcsolatos adatkezelésekről szóló ajánlásában¹ is azt hangsúlyozta, hogy a választási adatkezelések vizsgálata során elsősorban a polgárok személyes adatainak védelmét hivatott szem előtt tartani. „Az ügyek megítélésekor ugyanakkor tekintettel kell lenni arra is, hogy egy demokratikus jogállamban közérdek fűződik a polgárok választójogának tájékozott és aktív gyakorlásához, így a pártoknak, jelölő szervezeteknek méltányolható érdeke fűződik az adatok kezeléséhez.”

A Hatóság álláspontja szerint – a fentiekre való tekintettel – a választópolgárok nevének és lakcímének nem vagy életkor szerinti bontásban történő kiadása a jelöltek vagy a jelölőszervezetek számára lehetővé teszi a specifikus kampányüzeneteknek az egyes csoportok részére történő célzott eljuttatását. Ez pedig a választópolgárok magánszférája tiszteletben tartásának, illetőleg személyes adatok védelméhez fűződő jogának érvényesülését segíti elő. Egyrészt nyilvánvalóan csak azok a kampányanyagok képesek a választópolgárokat a választáson való aktív részvételre ösztönözni, amelyek számukra releváns információkat tartalmaznak. Másrészt pedig az érintettek számára nem lényeges kampányüzenetek inkább a magánszférát zavaró tényezőként hatnak.

A Hatóság megjegyzi továbbá, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 19/A. § (1) bekezdése például lehetővé teszi a Miniszterelnökség számára, hogy a polgárok tájékoztatása, illetve álláspontjának megkérdezése céljából nem és életkor szerinti bontásban kérjen ki személyes adatokat a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalától.

A leválogatott és a jelöltek vagy a jelölőszervezetek részére átadott személyes adatokat ráadásul – a Ve. 155. § (1) bekezdése értelmében – közvetlen politikai kampány céljára lehet felhasználni. Egyéb célú felhasználásuk, másolásuk, harmadik személynek történő átadásuk tilos. Az adatokat pedig legkésőbb a szavazás napján meg kell semmisíteni, és az erről készült jegyzőkönyvet három napon belül át kell adni az adatszolgáltatást teljesítő választási irodának [Ve. 155. § (2) bekezdés]. A valamely szempont szerinti bontásban kiszolgáltatott adatokat tehát a jelöltek és jelölőszervezetek csupán korlátozott ideig, törvényben meghatározott célból kezelhetik.

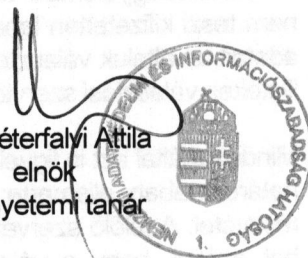
A fentieket összegezve elmondható, hogy a Hatóság álláspontja szerinti a Ve. 153.§-ában foglalt adatszolgáltatást – a jelölt vagy jelölő szervezet ez irányú kérelmére – lehetséges nem és életkor szerinti bontásban is teljesíteni. Az adatok leválogatásáért az illetékes választási szervek költségtérítést kérhetnek a jelöltektől és a jelölő szervezetektől, amelynek tekintetében a Ve. 154. §-ában foglaltak irányadóak.

A személyes adatok védelmét és a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő ügyben forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz továbbra is bizalommal.

Budapest, 2014. február 26.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

¹ <http://naih.hu/files/Valasztas-2014-Ajanlas-2014-02-04.pdf>